

Liturgie

voor de ochtenddienst op zondag 19 maart 2023,
in de Hervormde Gemeente te Den Ham, aanvang 10.00 uur.

Voorganger: Ds. N.H. de Graaf

Ouderling van dienst: Jenny Valk

Organist: Bram Jaspers

Welkom en mededelingen namens de kerkenraad

Lied: **ELB 119:1**

1. Veilig in Jezus' armen
veilig aan Jezus' hart;
dáár in zijn teer erbarmen,
dáár rust mijn ziel van smart.
Hoor, 't is het lied der eng'len,
zingend van liefd' en vreê,
ruisend uit 's hemels zalen,
over de glazen zee.
Veilig in Jezus' armen,
veilig aan Jezus' hart;
dáár in zijn teer erbarmen,
dáár rust mijn ziel van smart.

Stil gebed, Votum en Groet

Lied: **Psalm 116:1 en 2**

1. God heb ik lief, want die getrouwe Heer
nam, toen ik riep, met toegenegen oren
mijn woorden aan. Hij zal mij blijven horen
en levenslang ben ik niet eenzaam meer.

2. Toen de benauwdheid dreigend op mij viel
en angsten voor het doodsrijk mij bekropen,
heb ik de naam des Heren aangeropen
en weende; Heer mijn God, bewaar mijn ziel!

Gebod van God: Exodus 20:1-17 (HSV)

¹Toen sprak God al deze woorden:

²Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis, geleid heeft.

³U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

⁴U zult voor uzelf geen beeld maken, *geen* enkele afbeelding *van* wat boven in de hemel, of beneden op de aarde of in het water onder de aarde is.

⁵U zult zich daarvoor niet neerbuigen, en die niet dienen, want Ik, de HEERE, uw God, ben een na-ijverig God, Die de misdaad van de vaders vergeldt aan de kinderen, aan het derde en vierde *geslacht* van hen die Mij haten,

⁶maar Die barmhartigheid doet aan duizenden van hen die Mij liefhebben en Mijn geboden in acht nemen.

⁷U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt. ⁸Gedenk de sabbatdag, dat *u* die heiligt.

⁹Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen,

¹⁰maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God. *Dan* zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, *noch* uw dienaar, noch uw dienares, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is.

¹¹Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die.

¹²Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft.

¹³U zult niet doodslaan.

¹⁴U zult niet echtbreken.

¹⁵U zult niet stelen.

¹⁶U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.

¹⁷U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienares, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is.

Lied: Opwekking 392:1 en 2

1. Mijn Jezus, ik hou van U,
ik noem U mijn Vriend.
Want U nam de straf op U
die ik had verdiend.
De grote Verlosser,
mijn Redder bent U;
'k Heb van U gehouden,
maar nooit zoveel als nu.

2. Mijn Jezus, ik hou van U,
want U hield van mij.
Toen U aan het kruis hing,
een wond in uw zij.
Voor mij de genade,
een doornenkroon voor U;
'k Heb van U gehouden,
maar nooit zoveel als nu.

Gebed om de Heilige Geest bij de opening van het Woord

Kindermoment (door leiding KND)

Schriftlezing: Exodus 7:14-25 (HSV)

¹⁴Toen zei de HEERE tegen Mozes: Het hart van de farao is onvermurwbaar. Hij weigert het volk te laten gaan.

¹⁵Ga in de ochtend naar de farao, zie, hij zal naar het water toe gaan. Ga dan aan de oever van de Nijl staan om hem te ontmoeten, en de staf die veranderd is geweest in een slang, moet u in uw hand nemen.

¹⁶U moet dan tegen hem zeggen: De HEERE, de God van de Hebreëen, heeft mij tot u gezonden om te zeggen: Laat Mijn volk gaan, zodat zij Mij kunnen dienen in de woestijn. Zie, u hebt echter tot nu toe niet *willen* luisteren.

¹⁷Zo zegt de HEERE: Hieraan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Zie, ik zal met deze staf die in mijn hand is, op het water slaan dat in de Nijl is, en het zal in bloed veranderd worden.

¹⁸En de vissen die in de Nijl zijn, zullen sterven, zodat de Nijl zal stinken. De Egyptenaren zullen moeite moeten doen om het water uit de Nijl te kunnen drinken.

¹⁹Toen zei de HEERE tegen Mozes: Zeg tegen Aäron: Neem je staf en strek je hand uit over de wateren van Egypte. *Strek hem uit* over hun stromen, over hun rivieren, over hun *waterpoelen* en over hun hele watervoorraad, zodat zij bloed worden. Er zal bloed zijn in heel het land Egypte, zelfs in de houten en stenen *vaten*.

²⁰Mozes en Aäron deden precies zoals de HEERE geboden had. Hij hief de staf op en sloeg voor de ogen van de farao en zijn dienaren het water dat in de Nijl was. En al het water dat in de Nijl was, werd in bloed veranderd.

²¹De vissen die in de Nijl waren, stierven en de Nijl stonk, zodat de Egyptenaren het water uit de Nijl niet konden drinken. Er was bloed in heel het land Egypte.

²²Maar de Egyptische magiërs deden met hun bezweringen hetzelfde, zodat het hart van de farao zich verhardde. Hij luisterde niet naar hen, zoals de HEERE gesproken had.

²³En de farao keerde zich om, ging naar zijn huis en nam ook dit niet ter harte.

²⁴Maar alle Egyptenaren groeven in de omgeving van de Nijl naar drinkwater, want van het water van de Nijl konden zij niet drinken.

²⁵Zo gingen zeven dagen voorbij, nadat de HEERE de Nijl geslagen had.

Lied: **Psalm 105:10,11,12**

10. Maar Mozes liet Gods woorden horen,
Aaron kwam, door God verkoren,
en tekenen van 's Heren hand
geschiedden in Egypteland.
De duisternis verslond de dag,
zo triomfeerde Gods gezag.

11. Water werd bloed, met witte lijven
kwamen de vissen bovendrijven.
De kikvors kwaakt' in land in stad,
tot waar de koning sliep en at.
En weer sprak Mozes en terstond

krioelde 't ongedierte rond.

12. De hagel sloeg de rijke landen,
en in het koren woedden branden.
Het ooft viel onrijp van de tak,
die door 't geweld der vlagen brak.
Hij sprak: een sprinkhaanvolk verscheen,
het allerlaatste groen verdween.

Schriftlezingen: **Lukas 4:39-44** (HSV) + **Openbaring 8:6-13** (HSV)

³⁹En Hij boog Zich over haar heen *en* bestrafte de koorts
en *die* verliet haar. Zij stond onmiddellijk op en diende hen.

⁴⁰Toen de zon onderging, brachten allen die zieken hadden, door
allerlei kwalen *gekweld*, deze *zieken* bij Hem; en Hij legde ieder van
hen de handen op en genas hen.

⁴¹Ook gingen er van velen demonen uit, die schreeuwden en
zeiden: U bent de Christus, de Zoon van God! Maar Hij bestrafte
hen en liet hun niet toe te spreken, omdat zij wisten dat Hij de
Christus was.

⁴²Toen het dag geworden was, ging Hij naar buiten en begaf Zich
naar een eenzame plaats. De menigten zochten Hem en kwamen
bij Hem en probeerden Hem tegen te houden, opdat Hij niet van
hen weg zou gaan.

⁴³Maar Hij zei tegen hen: Ik moet ook andere steden het Evangelie
van het Koninkrijk van God verkondigen, want daarvoor ben Ik
uitgezonden.

⁴⁴En Hij predikte in de synagogen van Galilea.

Openbaring 8: 6 – 13

⁶En de zeven engelen die de zeven bazuinen hadden, gingen zich
gereedmaken om op de bazuin te blazen.

⁷En de eerste engel blies op de bazuin, en er kwam hagel en vuur,
vermengd met bloed, en dat werd op de aarde geworpen. En het
derde *deel* van de bomen verbrandde, en al het groene gras
verbrandde.

⁸En de tweede engel blies op de bazuin, en er werd *iets* als een
grote berg, die van vuur brandde, in de zee geworpen. En het
derde *deel* van de zee werd bloed.

⁹En het derde *deel* van de schepselen in de zee, die leven hadden, stierf. En het derde *deel* van de schepen verging.

¹⁰En *toen* de derde engel op de bazuin blies, viel er een grote ster uit de hemel, die brandde als een fakkel. Hij viel op het derde *deel* van de rivieren en op de waterbronnen.

¹¹En de naam van de ster was Alsem. En het derde *deel* van de wateren veranderde in alsem. En veel mensen stierven van dat water, omdat het bitter was geworden.

¹²De vierde engel blies op de bazuin, en het derde *deel* van de zon werd getroffen, en het derde *deel* van de maan en het derde *deel* van de sterren, zodat het derde *deel* daarvan verduisterd werd, en zodat de dag voor een derde *deel* niet licht werd, en de nacht evenmin.

¹³En ik zag en hoorde één engel, die hoog aan de hemel vloog en met een luide stem riep: Wee, wee, wee hun die op de aarde wonen, vanwege de overige bazuinstoten van de drie engelen die *nog* op de bazuin zullen blazen.

Lied: Psalm 105:18

18. Die gunst heeft God zijn volk bewezen,
opdat het altoos Hem zou vrezen,
zijn wet betrachten en voortaan
volständig op zijn wegen gaan.
Prijs God om al zijn majesteit.
Hij leidt ons tot in eeuwigheid.

Verkondiging

Lied: NLB 939:1,2,3

1. Op U alleen, mijn licht, mijn kracht,
stel ik mijn hoop. U zorgt voor mij.
Door golven heen, door storm en nacht
leidt mij uw hand. U blijft nabij.
Uw vrede diep, uw liefde groot
verjaagt mijn angst, verdrijft de dood.
Mijn vaste rots, mijn fundament,
U bent de grond waarop ik sta.

2. U werd een mens, U daalde neer
in onze pijn en schuld en strijd.
U droeg de last, verrezen Heer
die ons van elke vloek bevrijdt:
U sloeg de zonden aan het kruis
en brengt ons bij de Vader thuis;
want door uw bloed, uw levenskracht
komen wij vrij voor God te staan.

3. Van eerste kreet tot laatste zucht
leef ik in U, en U in mij.
Geen boze macht, geen kwaad gerucht,
niets is er dat mij van U scheidt.
Want U regeert, U overwint,
U neemt mij aan. Ik ben Gods kind.
Totdat U komt, mij roept voorgoed,
bent U het doel van mijn bestaan.

Inzameling van de gaven

Vorbereiding viering Heilige Avondmaal

Woorden van insetting

Gemeente van Christus, hoort de woorden der insetting van het heilig Avondmaal, ons beschreven door de apostel Paulus in de eerste brief aan de Corinthiërs: 1 Cor. 11:25.26 In de nacht, waarin de Here Jezus werd overgeleverd, nam Hij een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en zei: Dit is mijn lichaam voor u, doet dit tot mijn gedachtenis. Evenzo ook de beker, nadat de maaltijd afgelopen was, en Hij zei: Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis. Want zo dikwijls gij dit brood eet en deze beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt.

Zelfonderzoek en schuldbelijdenis

Gemeente van Christus, opdat wij tot onze troost dit Avondmaal mogen vieren, is voor alle degene nodig, dat wij ons recht beproeven. Ten eerste bedenke een ieder zijn zonden, opdat hij zichzelf mishage en zich voor God verootmoedige. Ten andere

onderzoeken een ieder zijn hart, of hij de stellige belofte van God gelooft, dat hem al zijn zonden vergeven zijn in Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heer. Ten derde beproeven een ieder zichzelf, of hij gezind is voortaan niet zijn ganse leven waarachtige dankbaarheid jegens God de Here te bewijzen en voor zijn aangezicht oprecht te wandelen: eveneens, of hij, zonder huichelarij alle vijandschap, haat en nijd van harte wil afleggen en een ernstig voornemen heeft om voortaan in waarachtige liefde en enigheid met zijn naaste te leven.

Verkondiging van Gods genade

Allen, die zo gezind zijn, wil God zeker in genade aannemen en voor waardige deelgenoten aan de tafel aan Christus houden. Die daarentegen het getuigenis des Geestes van zonde en vergeving niet gelooft en zich van zijn zonden niet bekeren wil, vermanen wij zich van de tafel des Heren te onthouden. Hem verkondigen wij, dat hij geen deel in het Rijk aan Christus heeft. Maar dit wordt ons, broeders en zusters, niet voorgehouden om de verslagen harten der gelovigen kleinmoedig te maken, alsof niemand tot het heilig Avondmaal gaan mocht, dan die zonder enige zonde is. Want wij komen niet tot dit Avondmaal omdat wij onszelf volkomen en rechtvaardig achten, maar integendeel, omdat wij ons leven buiten onszelf in Jezus Christus zoeken. Daarom, al vinden wij in onszelf nog vele gebreken en geen volkomen geloof, nochtans mogen wij verzekerd zijn, dat God ons in genade wil aannemen en ons deze spijs en drank waardig en deelachtig wil maken. In de nacht voordat Jezus stierf, had hij nog eenmaal een avondmaal met zijn discipelen. Met de viering van het Heilig Avondmaal herdenkt de gemeente het lijden en sterven van Jezus Christus. Hij heeft het Heilig Avondmaal zelf ingesteld met de woorden "doe dit tot Mijn gedachtenis". De maaltijd, het eten van het brood en drinken van de wijn, verbindt de gemeenteleden met God en met elkaar. Met het heilig Avondmaal belijdt de gemeente dat Jezus Christus vrijwillig en uit liefde voor onze zonden is gestorven.

Gebeden

Lied: Gezang 192:1,4,5

1. O kostbaar kruis, o wonder Gods,
waaraan de Prins der glorie stierf;
ik wil om U zijn zonder trots,
ik acht verlies wat ik verwierf.

4. Het rode bloed, zijn koningskleed
bedekt het schandelijke kruis,
dat wordt door alles wat Hij leed
de levensboom van 't paradijs.

5. En door zijn dood en door zijn bloed
is nu de wereld dood voor mij.
Ik ben gestorven, maar voor goed
van heel de dode wereld vrij.

Wegzending en Zegen

Gespreksvraag voor op de beamer:

Hoe bereidt u zich voor op de viering van het Heilig Avondmaal?